

Stockholm den 15 juli 2013

Justitiedepartementet
Ju2013/3706/L2
103 33 Stockholm

Ang. Remiss om Skriftlig bekräftelse av vissa telefonavtal, Ds 2013:25

Svenska försäkringsförmedlares förening (Sfm) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Justitiedepartementets departementspromemoria Skriftlig bekräftelse av vissa telefonavtal (Ds 2013:25) (utredningen).

Utredningen tillsattes mot bakgrund av missförhållanden rörande premiepensionstjänster, bl.a. oseriös och aggressiv telefonförsäljning och därför anses en förstärkning av konsumentskyddet angelägen. I utredningen är huvudfrågan om det är möjligt och lämpligt att införa formkrav inom avtalsrätten för finansiella tjänster. Utredningen föreslår att skriftlig bekräftelse införs.

I Sverige har vi ett system med pensions sparande som möjliggjort en marknad med specifika rådgivnings- och förvaltningstjänster. Denna marknad har kunnat blomstra mer eller mindre utan tillsyn. Det som föreslås i utredningen är att det införs formkrav för avtal, mot bakgrund av effekterna av att marknadsaktörer agerar på de marknader som tillgängliggjorts genom det svenska premiepensionssystemet.

Men problemen för konsumenterna kommer, enligt Sfm:s uppfattning, sannolikt inte att helt försvinna med de föreslagna åtgärderna.

Det framhålls bl.a. att konsumenterna upplever störningar i privatlivet. Förslaget till skriftliga avtal kommer inte att hindra oseriös och aggressiv telefonförsäljning. Men förslaget kommer att förhindra att konsumenterna blir bundna av avtal de inte vill ingå, eller inte förstått att de ingått. Det är viktigt att vara tydlig med vilka effekter förslaget kan väntas att få och enligt Sfm:s bedömning kan förslaget väntas råda bot endast på delar av problemen.

Det är också viktigt att notera att utredningen behandlar redan reglerade områden, vi har regler om ångerrätt, om telefonförsäljning, om marknadsföring om försäkring och om försäkringsförmedling. De nuvarande problemen synes inte i första hand bero på en brist på reglering, utan en brist på regelefterlevnad. Detta framgår också av utredningens redogörelse för Pensionsmyndighetens rapport från våren 2011, enligt vilken problemet är att företag bryter mot lagen. Det framgår också i utredningen att det viktigaste är vad rådgivningen innehåller, vilket inte påverkas av formkrav för avtals slutet.

Frågan är därför om det är regler om skriftlig bekräftelse av avtal som är bästa verktyget för att skydda konsumenter mot oseriös och aggressiv marknadsföring, eller om en tydlig reglering med tillståndskrav för all form av rådgivning kombinerat med en aktiv tillsyn av denna typ av rådgivning, särskilt avseende marknadsföringen, skulle ge bättre konsumentskydd. Vi riskerar att få ett lapptäcke av regler där vi missar helheten. Här vill Sfm samtidigt föra fram att konsumenternas rättigheter och skydd i försäkrings-sammanhang borde samlas på ett ställe, t.ex. under en försäkringsombudsman. Det delade ansvar som idag finns hos Pensionsmyndigheten, Konsumentverket och Finansinspektionen synes inte ge den helhetsbild som behövs för ett starkt konsumentskydd.

Den föreslagna regleringen kan väntas förhindra att konsumenter finner att de ingått oönskade avtal, vilket är positivt och välbehövligt. Men det är inte lika säkert att regleringen kommer att förhindra att konsumenter störs i privatlivet och kvalitén på rådgivningen kommer sannolikt inte heller påverkas. Men förhoppningsvis blir marknaden mindre attraktiv och därmed borde oseriösa aktörer försvinna. Så sammantaget stödjer Sfm förslaget även om det är Sfm:s uppfattning att tydligare regler för aktörerna på marknaden kombinerat med en aktiv tillsyn är bättre för konsumentskyddet än denna typ av detaljerade särreglering.

Dag som ovan.

Charlotta Carlberg

vd